

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

Herfst en Winter

Vaak heb ik er al over geschreven hoe prachtig herfst en winter kan zijn en dat het voor mij steeds 'n beleving is, zo ook weer dit jaar. Maar met minder belangstelling als anders, nu meer interesse in de winter van de natuur hoe die leeft en waardoor, waarvoor en waarom? Alles draait om de zon. De aarde draait niet alleen om de zon, al het leven is er ook van afhankelijk. Planten kunnen voor hun groei alleen maar bouwstenen aanmaken met behulp van lucht, water, mineralen uit de bodem en voldoende warmte en licht. En die laatste twee komen door de zon. Door het eten van planten komen ook wij en de dieren aan onze

Reddingsjaar voor bedreigde Scholekster, alias Bonte Piet. Foto Ria Lambregts

bouwstoffen. Planten hebben het nodig voor aanmaken van zuurstof, anders zouden we niet alleen verhongeren maar ook verstikken, wij kunnen niet zonder. De zon kan alleen maar energie zijn, omdat onze planeet voor zijn jaarlijkse rondgang gekozen heeft voor een baan die hem niet te dicht en niet te ver van deze vuurbol brengt. En dan draait de aarde op deze reis ook nog eens constant om zijn eigen as een omwenteling in 24 uur, zodat elk plekje op aarde regelmatig een portie straling krijgt. Was dit niet zo, zou de door de zon beschenen kant snel verschroeien en de schaduwzijde bevroren. De verschillende seizoenen worden veroorzaakt doordat de as waarom de aarde draait niet precies haaks staat op het baanvlak waarin de aarde rond de zon draait. Het gevolg daarvan is dat tussen 21 maart en 21 september het noordelijk half rond de meeste zonnestrallen ontvangt. terwijl in ons winterhalfjaar het zuidelijk half rond ruimer bedeed wordt. Maar het verschil wordt niet alleen

uitgemaakt door de duur van de zonneshijn. In de zomer vallen de stralen ook nog eens rechterop ons neer, daardoor hebben ze meer effect. Bij ons in de regio ontvangt de bodem in juni tien maal zo veel energie als in december. Het is voor de planten heel belangrijk om deze barre tijd door te komen, zodat ze de daaropvolgende gunstige periode van het jaar de lengte van de dag kunnen benutten voor de zin van het bestaan: de voortplanting! De winter doorkomen is dus meer een kwestie van overleven dan leven. Bomen en struiken worden kaal, kruiden gaan ondergronds, dieren houden zich koest. De winter is ook een tijd van stilte, omdat er nog maar weinig is dat nog geluid maakt: vogels fluiten niet meer. Verreweg de meeste dieren zorgen ervoor dat hun lichaam heel zuinig met de beschikbare energie omspringt. Planten kunnen pas groeien boven een bepaalde temperatuur, die in onze klimaatmaanden lang niet wordt gehaald. Daarom verkeren planten in de winter in diepe rust. Ze zijn niet dood, maar schijndood, moeten elk voorjaar weer bijna alles van de grond af opbouwen. Laat ons erg zuinig zijn op onze aarde met zijn natuur en milieu.

Een ieder een gezond en gelukkig 2023.

Transitie naar woonboerderij. Koekelberg. Sluitstuk realisatie Bredaas BP Markdal. Nu Alphen-Chaam.

Ad van de Laar – natuurgids IVN Mark&Donge

Markandalletjes

* Het regent volop, de Mark stroomt het nieuwe jaar in dat het een lieve lust is. Dagen worden al langer en de nachten korter, al zeventien minuten! Niet gemerkt? Nieuwjaarsnacht voelde erg kort!

* 2023 het jaar van de Scholekster. Deze 'Bonte Piet' gaat hard achteruit, vlucht van platteland naar platte daken in stad. Ook in Markdal veel minder te horen. 2023 moet door studie reddingsjaar worden!

* Vlaanderen koos leuke Putter met zijn roodwitzwarte kop als jaarvogel. De 'Distelvink' (hij eet graag zaadjes) staat een jaar lang op het podium!

* LAST MINUTE: Big Five Ganzenexcursie 2.0. **Nu** zaterdagmorgen 7 jan. 9u. Start Schoolakkerplein-Breda. O.l.v. Piet van Iersel. Aanmelden: excursies@westbrabantsevwg.nl.

* Lieneke Steijn zag Dierenambulance en Brandweer met hoogwerker vastzittende Canadese gans bij Duivelsbrug redden. Voorbijvliegende IJsvogel was zelfredzaam.

* Tip van hondenbaasje: gebruik poepzakje (ook) voor zwerfvuil. Tien platgetrapte blikjes passen er in. Goed voornemen nieuwe jaar?

* Zaterdag 14 januari. Wandeling Weimeren. Start 13u30. Einde Nieuwveerseweg. (voorbij Café Elsaker). Natuurontwikkeling in volle gang. Aanmelden: secretaris@ivndintelenmarklanden.nl

* Bloemlezing vogels. Bleeke Heide: vogelwalhalla! Jonge Geelgors (Ad Hamers). Driehonderd Wintertalingen, vijftig Kraakeenden, veertig Smienten, honderden ganzen (Hans Goossens). Merkske: roepende Zwarte Specht (Erik-Jan Beenackers), Goudvink (Ted Overmeer). Veertig Veld-, veertien Boomleeuweriken, één Vuurgoudhaantje! (driemanschap). Markdal: ooievaarsnest nog leeg. IJsvogel, vijf scharrelende Sijsjes (Ria Lambregts). Grote Zilverreiger (Bianca). Rooskendonk: zeldzame Ross Gans (Nick Jansen). Lage Vucht: al twee Ooievaars. Slangwijk, Haagse-Beemdenbos : Cetti's Zanger, Waterpieper, twintig Putters en Sijsjes (Bob van Vree). Zes Graspiepers (Nick Jansen).

Genoeg te genieten, veel geluk en duurzaamheid in 2023!

Van het hele team!

Zwammetjes verteren oud hout tot nieuw voedsel. Voor een gezond Markdal, in 2023!